

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE ȘAPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Reforma calendarului

Către clerul și poporul creștin ortodox din România.

În anul viitor, se împlinesc 1000 de ani, de când soborul Sfinților Părinți dela Niceia a rânduit să se primească de toată lumea creștină pentru socotirea timpului, *Calendarul Iulian*. Acest Calendar nu a fost făcut la Niceia, ci Sfinții Părinți din Niceia l-au găsit deja întocmit de un mare învățat păgân Sosighene, care îl lucrase cu 46 ani mai înainte de nașterea Mântuitorului Christos, adică pe timpul împăratului roman Iulius Cezar, al cărui nume îl poartă. Cum însă acest calendar iulian era, ca socoteală de timp, cel mai bun decât toate calendarele de pe vremea aceia, Sfinții Părinți ai Bisericii noastre creștine n'au mai ținut seama că era făcut de un păgân, ci l-au primit așa cum l-au găsit întocmit, pentru toată Biserica și lumea creștină de atunci, păstrându-i încă și numele de calendar Iulian, cum îl numiseră păgânii. Au ținut însă să-l *încreștineze*, pentru că au așezat în el printr'o socoteală aparte, stabilită la Niceia, atât data Sfințelor Paști, care nu exista la păgân, cât și toate sărbătorile și sfințele slujbe creștinești, cu pomenirea, în fiecare din cele 365 de zile ale anului, a câte unui sfânt creștin.

2. Călinarul Iulian astfel creștinat a slujit biserica și lumea creștină și în Răsărit și în Apus, unde s'a introdus în cele din urmă prin lege de stat de către regele Carol cel Mare, în veacul al VIII-lea. În veacul al XVI-lea însă, învățații creștini au constatat că, socotelile astronomice ale lui Sosighene sunt greșite, căci el croise anul în calendarul acesta mai lung de cât anul cerului.

S'a dovedit de învățații creștini, că anul ceresc e numai de 365 de zile, 5 ceasuri, 48 minute și 48 de secunde, pe când anul din calendarul lui Sosighene era de 365 de zile și 6 ceasuri în-

tregi. Între anul lui Sosighene deci și între anul ceresc s'a descoperit o nepotrivire de 11 minute și 12 secunde, cu care anul din calendarul Iulian e mai lung de cât anul ceresc. Din cauza acestei greșeli, deosebirea dintre adevăratul an, care-l cel ceresc, și între anul din calendarul Iulian a crescut an de an cu 11 minute și 12 secunde, ceea ce în sute de ani face multe zile. În veacul al XVI-lea, ea ajunsese deja la 10 zile, și prin urmare anul cerului și anul calendarului nu mai corespundeau între ele ca arătare de vreme, căci numai arătau împreună la aceeași dată, anumite semne cerestit, cum arătaseră pe vremea lui Sosighene, și până aproape de Sinodul din Niceia.

Așa de pildă pe vremea lui Sosighene, equinoptiul de primăvară, care are loc primăvara atunci când ziua e egală cu noaptea, era satornicit în calendarul iulian la o dată anumită. Din cauză însă a celor 11 minute și 12 secunde, cu care anul Iulian a fost calculat mai mare de cât cel ceresc, dată de 21 Martie din calendarul Iulian a început să rămână în urmă de adevăratul timp al vremii când ziua devine în primăvară egală cu noaptea; Așa că în secolul al XVI-lea equinoptiul de primăvară începuse să cadă cu 10 zile mai înainte de 21 Martie al calendarului Iulian, cu care la început equinoptiul ceresc căzuse într'o vreme.

3. Convingându-se de această greșală a calendarului Iulian, papa Grigore al XIII-lea, care a trăit în secolul al XVI, a însărcinat pe un învățat Luigi Lilio să revizuiască calendarul Iulian, — de care se conducea și Biserica papală, — pentru a-l apropia cât mai mult de calendarul ceresc, adică de a-l face să arate și el deapăruri la aceeași dată a vremii cu cel ceresc atât equinoptiul de primăvară, cât și equinoptiul de toamnă, cum și cele două solstiții adică pe cel de vară, când avem cea mai lungă zi și pe cea de iarnă, când avem cea mai lungă noapte. Cu

toate străduințele și învățătura lui însă, nici Lilio n'a putut să potrivească între ele calendarul iulian și pe cel ceresc în așa fel, în cât să le facă de tot egale ca durată. Anul iulian revizuit de el, e drept că n'a rămas mai mare de cât anul ceresc cu cele 11 minute și 12 secunde, ca anul lui Sosighene; dar tot a rămas și el mai mare cu 22—26 de secunde, de cât anul ceresc.

Ca să ajungă la apropierea aceasta, Lilio a scăzut din calendarul revizuit de el, cele 10 zile, cu care anul calendarului iulian rămăsese în urmă de anul ceresc până în secolul al XVI-lea alegând pentru această scădere și scurtare, ziua de 5 Octomvrie din anul 1582, căreia în loc de 5 Oct. i-a zis 15 Oct. — Pentru a împedica însă și pe viitor producerea unor astfel de zile de întârziere, pe care în mod fatal aveau să le nască cele 11 minute și 12 secunde de diferență, din care rezultaseră și cele 10 zile din trecut în intervalul numai de 1257 de ani, câți trecuseră dela Niceia până la revizuirea din 1582 a acestui calendar, — Lilio a lăsat în fiecare grup de câte 400 de ani, care își are bisecți toți anii dela următoarea sute, numai un singur an bisect, adică de 366 de zile și anume numai anul cu care se termină suta a patra; Pe toți ceilalți trei ani bisecți, cu care se încheie suta a treia, și suta a doua și suta a întâia Lilio i-a redus la ani comuni, adică la ani numai de câte 365 de zile. Pentru ce a redus el anii bisecți ai sutelor a treia, a doua și a întâia din fiecare grupă de câte 400 de ani la ani comuni? Pentru că s'a calculat, că în timp de 400 de ani, cele 11 minute și 12 secunde, cu care anul iulian e mai mare de cât cel ceresc, fac tocmai trei zile și ceva, cu care anul iulian devine mai mare decât cel ceresc cu câte trei zile și ceva, cu care el rămâne în urmă față de vremurile cerului și ale naturii. Lui Lilio prin urmare îi trebuia să taie din calendarul iulian, nu numai cele 10 zile, care se formaseră până la 1582 din aceste trei zile și ceva, ci îi trebuia să le taie și pe acelea pe care ceste trei zile și ceva aveau să le mai producă regulat și în viitor. Și le-a tăiat și pe acestea prin suprimarea după cum văzurăm a anilor bisecți dela sfârșitul sutelor întâia, a doua și a treia, din fiecare grupă viitoare de câte 400 de ani. A mai rămas însă de tăiat, pentru ca să poată să devină la fel între ele anul calendaristic cu cel ceresc sau astronomic, încă acel „ceva“ care am arătat că prisosește peste cele trei zile tăiate și care provine din cele 22—26 de se-

cunde, cari ar face, după calculele lui Lilio, încă o zi la fiecare 4000 de ani, cu care anul Gregorian ar rămâne mai mare și mai în urmă de cât anul ceresc. Ca să o înlăture și pe această zi, Lilio a rânduit să se taie la împlinirea a fiecărei 4000 de ani din anul bisect al sutei a patra, care va cădea atunci Grupul de 400 de ani deci, cu care se vor încheia perioadele de câte 4000 de ani își va avea comuni, și nu bisecți adică de 365 de zile și nu 366 de zile nu numai cei trei ani finali, ai sutelor întâia, a doua și a treia, ci pe toți patru adică și anul bisect din suta a patra.

4. Ast-fel revizuit, calendarul iulian al Romano-catolicilor a devenit dela Lilio încoace, adică dela 1582 până azi calendarul Grigorian, după numele Papei Grigore al XIII-a care l-a introdus; și a fost primit foarte cu greu de Romano-catolici; și a fost primit și mai cu greu de protestanți, care l-au admis abia cu vre-o sută și șaptezeci de ani în urma romano-catolicilor.

5. Noi biserica și creștinii ortodoxi n'am primit până astăzi acest calendar gregorian în felul revizuit de Lilio.

a) pentru că nu e nici el exact, după cum am arătat, întru-cât nici el nu egalează perfect, ca coincidență de vreme, anul calendaristic cu cel ceresc și

b) pentru că în calendarul gregorian al romano-catolicilor nici data Sf. Paști nu se calculează ca la noi, nici sfinții, care se pomenesc în fiecare zi, nu sunt aceiași cu cei dela noi ortodoxii și nici slujbele cari li se fac, adică ritualul din tipic nu e ca la noi.

6. Cum însă suntem de mult convinși și noi ortodoxii de gresala lui Sosighene în calcularea anului său calendaristic, întrucât astăzi de pildă equinoptiul de primăvară nu-l mai avem la 21 Martie, cum l-a calculat Sosighene și cum l-a stabilit în calendarul iulian, ci ziua cu noaptea sunt egale azi, după arătările ceasornicului, cu 15 zile mai înainte de această dată, adică la 8 Martie al calendarului iulian, declarăm de astădată că ne-a devenit și nouă cu neputință să ne mai opunem adevărului și să păstrăm ca și până aci tot calendarul iulian al lui Sosighene. Și ne-a devenit cu neputință să-l mai păstrăm pe acest calendar, pentru următoarele motive:

a) Toate statele creștine ortodoxe, între care se numără și statul nostru românesc, au primit pentru uzul lor și al cetățenilor lor ortodoxi, calendarul Gregorian, ca fiind mai aproape de anul ceresc de cât cel iulian.

b) Dela întregirea scumpei noastre patrii încoace, suntem cu toții datori a căuta și a folosi tot ce poate duce la unirea între ei a tuturor cetățenilor acestei scumpe patrii, în care, pe lângă noi creștinii ortodocși, se numără acum foarte mulți de altă lege. Pe toți acești cetățeni noi ai Patriei noastre, noi ortodocșii, cari suntem prin numărul și prin calitatea noastră de băștinași elementul de plămădire și de reprezentare al românismului, avem datoria să-i atragem cât mai mult în spre masele românești și să-i alipim cât mai intim de sânul Patriei noastre. Aceasta o cer marile interese ale statului. Și cum calendarul nu pune în joc nici ființa credinței, nici vre-o parte însemnată din viața noastră bisericească — am crezut de datoria noastră să ne servim și de el pentru a înlesni în masa tuturor cetățenilor noștri apropierea sufletești și sociale trebuitoare.

c) Ne-am dat seama prin studii și prin experiențe anume, că din cauza nepotrivirilor dintre calendare se păstrează în lumea noastră muncitoare două rânduri de sărbători, cum e de pildă nu numai la Sf. Paști și la sărbătorile dependente de el, ci și la Nașterea Mântuitorului, la Bobotează, la Adormirea Maicii Domnului etc., adică la toate sărbătorile fixe: și că: prin atâtea zile de repaos, i se pricinuește muncii și economiei românești, concurată cu atâtea competiții și îndemănare de streini, pagube, care după cum a ucalculat unii s'ar ridica pentru fiecare zi de repaos, la suma de vre-o 500 milioane lei.

d) Ne-am dat seama de asemenea, că n'avem dreptul să ne opunem științei care ne vestește adevărul, pentru că lupta Mântuitorului Christos a fost în lumea aceasta, ca să le impună tuturor adevărul „Eu pentru aceasta m'am născut, și pentru aceasta am venit în lume ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu” (Ion 18. 37.) i-a zis El lui Pilat, când acesta îl judecă spre moarte, adică în momentul cel mai grav și mai solemn al petrecerii sale pe pământ. Și Mântuitorul a luptat pentru impunerea în lume a adevărului, ori de ce natură ar fi el, pentru că, după cum singur ne spune, „numai adevărul liberează” (Ion 8. 32).

A ne mai opune deci adevărului astăzi, ar fi să ne arătăm mai fricoși și mai slabi, de cât Sf. Părinți dela Soborul din Niceia, care în nevoia de a avea un calendar pentru lumea și Biserica

lui Christos n'au stat la îndoială să-l adapte pe cel mai bun din vremea aceea, care am văzut că fusese făcut de un păgân, și că fusese folosit de păgâni mai mult de 300 de ani.

Noi ortodocșii de azi nu ne putem socoti, nici mai cumiști și nici mai sfinți de cât sfinții Părinți din Biserica veche, care ne-au lăsat calendarul iulian, cel de azi. Și spre a nu ne opune adevărului, și spre a nu ne păgubi poporul pe tărâmul economic, și în deosebi, spre a nu ne arăta că desaprobam fapta Sf. Părinți din Niceia, de a fi primit pentru sfânta Biserică a lui Christos chiar un calendar păgânesc, am căutat și noi, reprezentanții de azi ai bisericilor ortodoxe naționale de Răsărit să ne îndreptăm calendarul nostru iulian, lucrat cum văzurăm de păgânul Sosighene în partea lui astronomică.

7. În scopul acesta bisericile ortodoxe de Răsărit, și-au scris una alteia, îndemnându-se una pe alta la îndreptarea calendarului lor comun. Iar în anul trecut s'a ținut de o Comisiune ortodoxă, la care am luat parte și noi Români, mai multe sedințe chiar la Patriarhia din Constantinopol, în care s'a primit atât îndreptarea calendarului iulian al sfintei noastre Biserici din Răsărit, cât și felul după care să i se facă această îndreptare.

Mai grăbite chiar decât Biserica noastră românească Patriarhia din Constantinopol și Biserica din Grecia au și introdus pentru uzul lor calendarul iulian, îndreptat de ele după regulile stabilite de Comisia ortodoxă dela Constantinopol, cu începere chiar dela 10 Martie din acest an, precum i-au și dat de știre Sfântului nostru Sinod.

Pentru aceste motive, după ce a aprobat în ședința sa din 23 Octombrie a anului trecut îndreptarea calendarului nostru și după ce a stabilit să se păstreze în el fără nici o schimbare vechile așezări ritual ale Sf. noastre Biserici de Răsărit, Sf. Sinod al Bisericii noastre, vă dă acum de știre, că dela 1 OCTOMBRIE din acest an, va intra în aplicare și pentru Biserica ortodoxă a neamului nostru calendarul îndreptat de el. Lui 1 Octombrie, i se va zice în acest an 14 Octombrie, căci numai așa se pot lepăda afară din calendarul de azi cele 13 zile, cu care acest calendar a rămas în urmă de anul cerului sau astronomic, care singur este anul cel adevărat.

8. Iată acum, cum s'a făcut îndreptarea calendarului iulian de către Sfântul nostru Sinod.

Comisiunea ortodoxă dela Patriarhia din Con-

stantinopol, de care am vorbit, a stabilit: 1) ca bisericile ortodoxe naționale să nu îndrepteze în calendarul sfintei noastre Biserici de Răsărit, de cât socotelile de timp, pe care Sosighene, le-a calculat greșit, și al 2) ca să nu se schimbe în calendarul astfel îndreptat nici așezările Sf. Părinți pentru serbarea Pastilor, nici numirea sfinților din fiecare zi, așa cum o avem asatăzi, nici posturile și nici sfintele slujbe zilnice prevăzute și rânduite de tipicul ortodox.

În privința credinței și a cultului prin urmare îndreptarea aceasta lasă calendarul nostru întocmai, cum l-a primit dela Niceia și cum ni s'a păstrat până astăzi, întru-cât ea nu schimbă și nu știrbește în el nimic din rânduelile de credință și de cult, statornicite de Sf. Părinți ai Bisericii de răsărit.

Singura schimbare, pe care o face în el este numai cea privitoare la calcularea timpului, adică numai cea prin care anul calendarului trebuie să se apropie cât mai mult de anul cerului.

Din cele arătate mai sus, am văzut, că anul calendarului trebuie să se apropie cât mai mult de anul cerului.

Din cele arătate mai sus, am văzut, că anul calendarului iulian este mai mare decât anul cerului cu 11 minute și 12 secunde; și ca porțiunea aceasta de timp, așa mică cum e, dă totuș naștere din patru sute în patru sute de ani la 3 zile și ceva.

Datoria noastră e prin urmare să ne apropiem anul calendarului nostru de anul cerului, ca să le facem să se potrivească unul cu altul, căci din cauza acestor întârzieri de câte 3 zile și ceva la fiecare patru sute de ani, calendarul nostru iulian, așa cum îl avem azi, va ajunge să ne arate cu vremea Primăvara în Vară, Vara în Toamnă, Toamna în Iarnă și Iarna în Primăvară. Timpul cu alte cuvinte va trece înainte la vremea care i-a rânduit-o Dumnezeu, iar calendarul nostru ni-l va arăta, prin datele sale lunare, din cauza acestor întârzieri, numai după ce în realitate a trecut.

Pentru a ne potrivi deci anul calendarului cu anul cerului, ne-am văzut siliți și noi ortodoxii să facem cu cele 13 zile cu care ne-am depărtat până azi de anul cerului ceea ce au făcut și alții, *Intru cât nu se putea ast-fel, adică să le tăiem și noi și să le scoatem din calendarul nostru de azi. Data pentru această scoatere s'a stabilit de Sf. Sinod, după cum am spus, la 1 Octombrie din acest an, care va deveni 14 Octombrie.*

Pentru zilele de spor însă, cu care anul nostru s'ar mări și ar mai rămâne și pe viitor în urmă din cauza celor 11 minute și 12 secunde, cari nu vor putea să dispară nici odată, noi ortodoxii nu am mai făcut ceia ce au făcut d. e. romano-catolicii.

Noi am ținut din potrivă să ne apropiem anul calendarului de anul cerului mult mai mult de cum și l-au putut apropia ei; și cu ajutorul lui Dumnezeu, am reușit, pentru că, pe când anul Gregorian rămâne în urma anului cerului cu 22—26 secunde, care la 4000 de ani fac o zi, anul iulian, așa cum a fost îndreptat acum de noi nu mai rămâne în urmă de anul cerului, de cât cu vre-o două secunde, care numai după 40.000 de ani fac o zi.

Prin urmare noi ortodoxii, nu numai că am înlăturat prin îndreptarea făcută greșelile de calcul ale lui Sosighene și pe trecut și pe viitor dar le-am înlăturat și pe ale lui Lilio, făcând ca calendarul sfintei noastre Biserici de Răsărit să rămână desigur tot cel de până aci, dar să nu mai fie în privința calculelor de timp, nici cel păgânesc al lui Sosighene, *nici cel Gregorian al romano-catolicilor.*

La apropierea aceasta de anul cerului mult mai mult de cât romano-catolicii, noi ortodoxii am ajuns, luând pentru viitor în locul grupului de 400 de ani, cum au luat romano-catolicii, un grup mai mare, și anume un grup de 900 de ani, și lăsând în acest grup numai doi ani bisecți în loc de nouă câți ni se indică de numărul celor 900 de ani ai grupului luat de noi. La un grup de ani deci aproape egal cu al romano-catolicilor, noi ortodoxii reducem după metoda aceasta 7 zile din cele pe care ni le dau anual și neconținut cele 11 minute și 12 secunde, cu care anul calendarului este mai mare, de cât anul cerului, pe când romano-catolicii reduc numai 6 zile.

Cum vedeți, iubiți clerici și creștini-deși pentru prisosul de 13 zile pe care îl avem din trecut, a trebuit să procedăm și noi ortodoxii ca și romano-catolicii, tăindu-le și noi pe ale noastre în 1924 cu mși le-au tăiat și ei pe cele 10 zile ale lor, în 1582, pentru prisosul de zile însă, care va avea să se ivească în viitor din cauza celor 11 minute și 12 secunde cu care anul calendarului va fi neconținut mai mare de cât anul cerului, noi ortodoxii au lucrat mai cu îndemănare și cu totul altfel de cât romano-catolicii.

Așa fiind, calendarul pe care Sf. Sinod îl in-

introduce dela 1 Oct. din acest an, nu e după cum vedeți cel romano-catolic, ci *tot vechiul calendar iulian al Sfintei noastre Biserici ortodoxe de Răsărit, dar îndreptat în privința socotirii timpului mult mai bine de cât calendarul Gregorian al romano-catolicilor.*

9. Să nu se clătească deci sufletele voastre, că prin îndreptarea calendarului cu care v'ați pomenit din tată în fiu, s'ar fi făcut de Sf. Sinod vre-o schimbare în rândurile sfintelor noastre așezări ortodoxe, căci după cum vedeți, noi n'am luat din calendarul gregorian al romano-catolicilor nici măcar socotelile de timp în felul cum și l-au făcut și pentru viitor.

Iar cât pentru cuprinsul ortodox al calendarului îndreptat de Sf. Sinod, să vă fie în stare, că nu s'a atins nimic, cum am spus și mai sus, din ce au așezat pentru Sf. Paști, pentru Praznice și sărbători, pentru posturi și ritual, Sf. Părinți ai Bisericii ortodoxe de Răsărit.

Așa de pildă, data Sf. Paști se va calcula în acest calendar ca și în trecut, adică tot după *vechia noastră Păscălie*, cu păstrarea nestirbită a aceluiași legături dintre sfintele Paști și dintre sărbătorile dependente de el. Sfintii și sărbătorile fixe rămân tot în zilele în care au fost așezate, ca și până acum, numai că poziția lor lunară se sue mai sus de cea de azi cu cele 13 zile lepădate din calendarul îndreptat, dar păstrând aceleași date de până acum.

Sfintii din cele 13 zile sterse, din calendarul îndreptat, adică sfintii care se serbează în calendarul de azi dela 1—14 Octombrie se vor serba în anul acesta într'o singură zi adică la 14 Oct. întru cât în tipicul nostru ortodox avem zile, în care se serbează dintr'o dată mai mulți sfintii.

Vă sfătuim, deci, iubiții noștri clerici și creștini, să primiți calendarul cu toată încrederea și liniștea sufletească. Acest calendar este lucrat după regulile stabilite în Comisia dela Patriarhia de Constantinopol, care împreună cu biserica grecească l-au și introdus dela 10 Martie din acest an, și care, curățit de greșelile lui vechi, nu are în același timp ca cuprins nimic comun cu calendarul gregorian al Romano-catolicilor.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și Impărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți“ Amin.

Sf. Sinod al bisericii ortodoxe române din România.

Preoțimea noastră va ceti în una sau mai multe Dumineci și sărbători acest comunicat al Sfântului Sinod, ca să ia cunoștință de dânsul tot poporul. Va studia bine acest circular și va ținea poporului la un timp potrivit o prelegere populară, arătându-i ioloasele schimbării calendarului, pentruca poporul să primească această schimbare cu bucurie.

Calendarul cel nou

pentru lunile Octombrie, Noembrie și Decembrie 1924 îndreptat de Sf. Sinod.

Zilele dela 1/14 Oct. până la 13/26 Oct. inclusive se supr.mă Pomenirea Sfintilor acestor 13 zile se va face în 14 Oct., în ziua de Cuv. Paraschiva. Indreptarea calendarului se face astfel :

Luni	30 Sep. st. v. 13 st. n.	M. Grigorie
Marți	14 Oct. Cuv. Paraschiva	
Miercuri	15 „	M. Lucian
Joi.	16 „	M. Longin
Vineri	17 „	Pr. Osie
Sâmb.	18 „	Ev. Luca
Duminică	19 „	Pr. Joil

Ev. 6. Luca c. 8. 26 gl. 3. v. 9.

Luni	20 Oct.	M. Artemie
Duminică	26 „	M. Dimitrie

Ev. 7. Luca c. 8. 41 gl. 4. v. 10.

Luni	27 Oct.	M. Nestor
Vineri	31 Oct.	Ap. Stachie
Sâmb.	1 Noem.	S. Cosma și Damian
Duminică	2 „	M. Anchidim

Ev. 5 Luca c 16. 19 gl. 5. v. 11

Luni	3 Noem.	M. Achepsima
Sâmb.	8 „	Ar. Mihail și Gavril
Duminică	9 „	M. Onisfor

Ev. 8 Luca c 10. 25 gl. 6. v. 1

Luni	10 Noem.	Ap. Erast
Joi	15 „	Sf. Gurie (Incep. Postului)
Duminică	16 „	Ap. Matei

Ev. 9 Luca c 12. 16 gl. 7. v. 2

Luni	17 Noem.	Sf. Grigorie
Vineri	21 „	Intrarea în biserică
Duminică	23 „	Ap. Amfilochie

Ev. 13 Luca c 18. 18 gl. 8. v. 3

Luni	24 Noem.	M. Clement
Duminică	30 „	Ap. Andrei

Ev. 14 Luca c 18. 35 gl 1. v. 4

Luni	1	Dec. Pr. Naum
Sâmb.	6	" Sf. Nicolae
Duminecă	7	" Sf. Ambrosie

Ev. 10 Luca c 13. 10 gl 2 v. 5

Luni	8	Dec. Cuv. Patapie
Marți	9	" Zemise. Anei
Vineri	12	" Sf. Spridon
Duminecă	14	" Muc. Tirs

Ev. 11 Luca c. 14. 16 gl. 3 v. 5

Luni	15	Dec. Muc. Elefterie
Duminecă	21	" Iuliana

Dumineca inaintea Nașt. lui Hristos
Ev. Mat. c 1. 1. gl 4. v. 7

Luni	22	Dec. Muc. Anastasia
Joi	25	" Nașterea D-lui
Vineri	26	" Soborul Maicii D-lui
Sâmb.	27	" Sf. Ștefan
Duminecă	28	" Sf. 20.000 Mucenici

Dum. după Nașt. D-lui Ev. Matei c. 2. 13. gl 5. 8

Luni	29	Dec. Sf. Prunci uciși
Mercuri	30	" C. Melania
Joi	1	" Ianuarie 1925

COMUNICARI

Nr. 4547. — Se provoacă toți preoții noștri cari la timpul său au fost asentați să comunice până la 15 August oficiilor protopopești datele necesare: când a fost asentat, a făcut servicii de preot militar, unde și când, a luat parte în vre-o campanie de războiu, unde, când și cât timp, a fost rănit, când și unde, a fost decorat cu ce distincție, în prezent la care unitate militară este repartizat. P. O. Domni protopopi vor aduna aceste date trimitându-le până la 1 Septembrie Consistorului.

* * *

Toți preoții cari implinesc în cursul anului 1924, 5, 10, 15 sau 20 de ani de serviciu și li-se cuvine cu 1 Ianuarie 1925 o nouă gradație la salariu, să înainteze Consistorului o cerere pentru recunoașterea acestei gradații însoțită de certificate de serviciu. La timpul servit se compută și timpul servit ca învățător.

* * *

Atragem din nou atenția preoțimei noastre ca să nu mai întrebuițeze numirea bisericii noastre de greco-orientală, ci biserica *ortodoxă* română. În acest sens a dat și ministerul de interne la intervenția ministerului de culte un ordin către toate organele sale, ca în corespondența ce o au cu oficiile parohiale și protopresbiterale din Transilvania, sau cu alte autorități, biserica dominantă să nu se mai numească biserica greco-orientală, ci biserica ortodoxă-română, aceasta din urmă fiind numirea ei corectă.

ȘTIRI

Sfințirea bisericii din Ibănești. În zilele de 2, 3 și 4 August se săvârșește sfințirea bisericii din Ibănești-sat precum și Sfințirea pietrei fundamentale la biserica din Ibănești-pădure, cari acte se vor îndeplini din însuș P. Sa Domnul Episcop Nicolae al Clujului, după următorul program:

1. Sâmbătă 2 August la ora 3 jum. p. m. primirea P. S. Sale în gara din Reghin, iar seara la ora 6 vecernia împreună cu privegherea în biserica din Ibănești-sat.

2. Duminecă 3 August ora 9 a. m. serviciul divin împreună cu ceremonialul prescris la sfințirea de biserică.

3. Duminecă 3 August ora 1 p. m. recepțiuni iar la ora 2 banchet în luncă în caz de timp favorabil, la caz contrar în școala primară din loc.

4. Duminecă seara la orele 8 concert dat de corul episcopiei din Cluj și teatru jucat de tinerimea studiosă din localitate. Programul se va distribui seara la casă.

5. Luni 4 August orele 8 a. m. sfințirea pietrei fundamentale la biserica din Ibănești-pădure.

* * *

Pentru Institutul biblic din București au făcut oferte: Prof. Iosif Pop Aiud 100 lei, Pr. Cornel Anghel Mescutea 100 lei, Pr. Vasile Bârluțiu, Geoagiul de sus lefa pe o zi, iar preoțimea noastră din tractul Lăpuș câte 50 lei dela fiecare preot al tractului.

* * *

Date triste Un cetitor cu bun gând al „Liberității” din Orăștie scoate la iveală, că în România de azi, se află 168.000 de crâșme.

Din acestea, numai 32.000 le au creștinii (aci

sunt numărați și unгурii și rușii și toate celelalte neamuri crestine din țară) — iar 136.000 de crâșme, sunt toate în mâinile Jidanilor!

Ce ne spune glasul tainic, ba strigător al acestor cifre, că 14 milioane de Români au 15—16 mii de crâșme, sau:

Din jidani tot cam al 10-lea are o crâșmă, iar:

Din Romnâi, tot al 1000-lea!

Din 168.000 de crâșme, Românii ar trebui să aibă vre-o 130.000 iar celelalte nații împreună, cu Jidani cu tot, vre-o 36.000. Și cum Jidani sunt abia a 3-a parte a națiunilor streine în țară, ei ar trebui să aibă cel mult 12.000 crâșme, *dar nu 136.000!*

* * *

Candidații de profesori. Ministerul aduce la cunoștința candidaților reușiți la examenul de capacitate ținut în fața comisiilor cari au funcționat la Cluj, că vor trebui să înainteze cereri pentru a fi numiți titulari în învățământul public, până la 25 August cel mai târziu, direct ministerului de instrucție din București, direcția învățământului secundar, sau să se prezinte la minister în ziua de 8 Septembrie.

* * * BCU Cluj / Central

Retragerea monedei de hârtie de 1 și 2 lei. Ministerul de finanțe atrage atențiunea deținătorilor de monedă hârtie de 1 și 2 lei, că, pentru a evita aglomerările ulterioare, este în interesul lor să le prezinte mai din vreme caselor publice, spre a schimba moneda-hârtie în monedă metalică.

Acești bani iasă din circulație cu 1 August.

* * *

Neastâmpărate. Vin mereu știri, că nici Rusia, nici Germania, n'au gânduri bune. În Rusia, — ca să mai amețească de cap poporul, se atâță lumea împotriva României, pentru că si-a luat înapoi Basarabia, fagurul de miere al Rusiei. Iar Germania își ascute dinții spre Franța.

Poate chiar aceste neastâmpărări au apropiat de nou și țara pe Franța de Anglia, care amândouă vestesc, că vor merge împreună în orice fel de primejdie ce ar veni de nou din partea Germaniei.

* * *

Cărți. D-l dr. Gheorghe Comșa, diacon, sub-director general în ministerul Cultelor și Artelor a publicat într'un volum de 56 pagini, intitulat „La altarul neamului“ nouă modele de cuvântări speciale pentru serbările naționale.

Lucrarea d-lui Gh. Comșa este în primul rând o lucrare utilă, pentru că cele nouă cuvântări publicate de d-sa constituiesc un izvor de date sigure pentru toți acei, în a căror cădere intră explicarea însemnătății serbărilor noastre naționale cu ocaziunea festivalurilor și serbărilor ce se organizează în asemenea ocaziuni. Dar d-l Gh. Comșa, este și un talentat scriitor; d-sa ne-a redat cele nouă cuvântări într'un stil concis și elegant, care face ca lucrarea d-sale să fie în același timp și un model de stil și compozițiune.

Broșura costă 10 lei.

* * *

Dar princiar. Miliardarul Rockefeller din America, a dăruit un milion de dolari (cam 230 milioane Lei) pentru refacerea părților pustiite de războiu în Franța. — Comitetul însărcinat cu împărțirea marelui dar, a hotărât să dea 5 milioane franci pentru refacerea bisericii mărețe din Reims, toată stricată de tunurile germane, 4 milioane pentru Fontainebleau și 9 milioane pentru Versailles.

* * *

Un bandit iaimos. Ziarele din vechiul regat dau zilnic știri despre faptele nemăpomenit de îndrăznețe ale unui bandit numit Terente, care s'a pripășit în băștile din jurul Brăilei, fără a putea fi prins de autorități. Pentru prinderea lui s'au concentrat mari forțe de armată și jandarmie pe o întindere de 360 de klm. Cu toate aceste măsuri luate, Terente care e supranumit și „Regele Bălților“, dă noi lovituri. Astfel în săptămâna trecută el a prins două domnișoare, pe când se plimbau cu barca pe Dunăre și le-a dus în tabăra lui. În urmă a eliberat pe una din domnișoare dându-i o scrisoare pentru părinții domnișoarei Herscovici rămasă prizonieră, prin care le cerea 50.000 lei pentru a le elibera fata. Ne având ce face și de teamă a nu supăra pe Terente, Hürscovici, a trimis pe fiul său la locul destinat de bandit și după ce i-a numărat acestuia suma cerută, foarte politicoș Terente i-a predat pe soră-sa, conducându-i până aproape de Brăila. Această nouă loviură a făcut mare senzație în tot orașul.

Pentru prinderea lui s'a organizat o mare potteră care să-l pună în urmărire. Lucrul nu va fi tocmai ușor, știut fiind nesfârșitul papurișului din gurile Dunării, precum și împrejurarea, că Terente mai are o seamă de tovarăși în populația din acel ținut.

* * *

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhău — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhău — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2,50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Viața unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Nr. 4609.

1--2

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor vacante de profesori de religie la liceul „Regina Maria“ și la școlile medii din Cluj se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Renășterea“.

Posturile fiind sistemizate retribuția profesorului este cea stabilită în normele de salarizare ale profesorilor dela școlile secundare ale statului.

Cererile instruite cu documentele necesare se vor înainta Consistoriului nostru în termenul indicat mai sus.

Cluj la 25 Iulie 1924.

Consistoriul Diecesan.

Preoțime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. Marga, protopop 4-10

1 expl. 35 Lei, plus porto.

Se află la Librăria ANCA, Cluj.

Fabrică de clopote

Frații D. și N. POPESCU

București, Str. Ion Mălorescu Nr. 9.

Fabrică cele mai bune clopote, din materialul cel mai solid, garanție pe 50 ani.

Transportă clopotele pe spesele proprii la destinație. Fabricantul însuși săvârșește montarea. Plata se face integral la predarea clopotelor. 9-10

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești și parohiale

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericești și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află depozitate și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRĂRIA

„Cartea Românească“ S. A.

Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.